

Følgegruppemøde d. 4. oktober 2024

Dagsorden og diskussionspunkter

Sted: Løvenborg, Løvenborg Allé 30, 4420 Regstrup

Deltagere:

Deltagere fjernet af hensyn til GDPR

Del 1 – Demonstration af filter

Kl. 9:45 – 10:30

09:45 – 10:30	Demonstration af filter <i>Resultater – performance data</i> <i>Omkostrningseffektivitet</i> <i>Fremvisning af de enkelte komponenter i filteret</i>
---------------	--

Del 2 – Indendørs møde

Kl. 11 – 12:30

11:00 – 11:10	Introduktion til diskussionspunkterne <i>Formålet med mødet. Under hvilke forhold vil filterløsninger kunne godkendes og implementeres som fosforvirkemiddel? Skitsering af behov af inputs fra følgegruppe-medlemmerne.</i>
---------------	--

<p>11:10 – 11:30</p>	<p>Punkt 1: Behovet for P-filtre og andre virkemidler</p> <p><i>Ekspertergruppen for udtagning af lavbundslande har vurderet, at fosfor ikke længere i samme omfang udgør en barriere for udtagningsindsatsen. Det ændrer dog ikke på at, søer og fjorde stadig er meget pressede hvad angår eutrofiering som følge af fosforudledninger. Udvaskningen sker ikke udelukkende fra vådlagte lavbundslande, men også fra højbundslande via dræn.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvilken regulering er der på vej, der skal håndtere den generelt høje udledning fra oplandene? - Hvilken indflydelse har ekspertergruppens anbefalinger haft på udtagningsindsatsen og hvilken rolle kommer anbefalingerne til at spille ifm. den Grønne Trepert?
<p>11:30 – 12:00</p>	<p>Punkt 2: Ordninger og økonomi</p> <p><i>Som det er nu, anvendes fire fosforvirkemidler primært i de forskellige lavbundsordninger: Landbrugsstyrelsens klima- og vandprojekter, samt KlimaLavbundsordningen fra NST og MST. Hvis der er risiko for fosforudledninger fra disse projekter, kan man afværge med biomassehøst, topjordsfjernelse, dybdepløjning eller fældningsbassin. Omkostningseffektiviteten (OE) for projekterne må ikke overskride 5.100 kr./kg N, 20.000 kr./ton CO₂-ækv, 16.500 kr./kg P og 1.200.000 kr./km ådal i hhv. kvælstofvådområder, lavbundsprojekter, fosforvådområder og projekter om restaurering af ådale. I KlimaLavbundsordningen opgøres OE i kr./ton CO₂-ækv, og anses ikke som omkostningseffektivt, hvis denne er mere end 8.500 kr./ton CO₂-ækv.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis filtre skal indgå i ordningerne, hvad skal omkostningseffektiviteten som minimum være (målt i kr./kg P)? Hvilke krav stilles til dokumentation af filtereffekt? - Hvis filtrene har tilfredsstillende OE, er der i så fald politisk modenhed til at påbegynde implementering i ordningerne? Forventes det specifikt sat penge af til P-virkemidler? - Hvis filtrene ikke har tilfredsstillende OE til at kunne generelt indgå som virkemiddel i ordningerne, er der mulighed for, at de implementeres særskilt i områder med særlig høj fosforudledning? - Hvordan fungerer nuværende virkemidler, og hvad ønsker man sig af nye?

<p>12:00 – 12:20</p>	<p>Punkt 3: Barrierer</p> <p><i>Der er i FosLav-projektet fundet følgende barrierer for implementering af P-filterløsninger:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Ordninger</i> 2) <i>Vedligehold og drift</i> 3) <i>Weser-dommen</i> <p>Se uddybning af barriererne nederst i programmet.</p> <p>Vi anmoder følgegruppemedlemmerne om en kommentering på de beskrevne barrierer.</p>
<p>12:20 – 12:30</p>	<p>Opsamling</p> <p>Når vi tager forskellige udfordringer og/eller manglende viden i betragtning – hvad skal der til for at P- filterløsninger kan komme i betragtning som virkemiddel?</p>
<p>Frokost – valgfri deltagelse</p> <p>Kl. 12:30 – 13:00</p>	

Bilag: Uddybning af barrierer

1. **Ordninger:** Der er en generelt for høj udledning af fosfor fra dræn (og overfladeafstrømning) til vandmiljøet. På nuværende tidspunkt findes der ingen lovgivning eller landbrugsordninger, der kan understøtte implementeringen af P-filtre som et drænvirkemiddel. Det tætteste man kommer, er tilskud til etablering af minivådområder, som primært er målrettet N-fjernelse.
2. **Vedligehold og drift:** P-filtrene kræver drift og vedligehold, hvad end de bruges som drænvirkemiddel på højbundsjord eller afværgeforanstaltning på lavbundsjord. Det er helt essentielt at eventuel fremtidig implementering i tilskudsordninger tager dette med i betragtning for at sikre filtrenes funktion og effektivitet. Ligeledes kan nogle filterløsninger kræve strøm til pumper samt eventuelle rens- og vedligeholdelsesprocesser. Det skal afklares, hvem der dækker strømomkostningerne.
3. **Weser-dommen:** EU-Domstolen har i Weser-dommen fastslået, at medlemsstater – som følge af vandrandrammedirektivet – er forpligtet til at afslå et projekt, hvis det kan medføre en forringelse af tilstanden for et vandområde, eller hvis det medfører en risiko for, at der ikke kan opnås en god tilstand for overfladevand eller et godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand for overfladevand på datoen, som fremgår af direktivet. Da forringelsesbegrebet ikke nærmere er uddybet i direktivet, har EU-Domstolen i Weser-dommen fastslået, at der foreligger en forringelse, når mindst et af kvalitetselementerne faldet et niveau. I de kommende år må det formodes, at udtagning af arealer i Vand- og klimaprojekter vil være stigende. Hvis fosforudfordringen ikke løses via fosforvirkemidler, kan Weserdomme få betydning for implementeringen. Dette afhænger dog i høj grad af, hvordan man i Danmark vil tolke eller vurdere betydningen af denne dom.